

3. Katecheze o mezigeneračním předávání víry

Mám důvěru a odvahu?

Struktura Katecheze

1. Úvod

- Představení tématu: Limituje pokročilý věk odvahu? Kde vzít důvěru, že mohu změnit svou situaci a situaci druhých? Jak mi v tom může pomoci příklad Abraháma ze Starého Zákona?
- Cíl katecheze: Osobní odpovědi na klíčové otázky.

2. Důvěra

- Abrahám se rozhodl důvěřovat Hospodinu, který ho oslovil.
- Jaké situace v Abrahámově životě vyžadovaly největší míru důvěry v Boží zaslíbení?
- Jak můžeme v dnešním životě projevovat důvěru v Boží vedení, podobně jako Abrahám?
- Prostor na otázky.

3. Odvaha

- Jaké konkrétní kroky ukazují na Abrahámovu odvahu při jeho cestě do neznámé země?
- Jaké výzvy a překážky musel Abrahám překonat, aby prokázal svou odvahu?
- Jak můžeme čerpat inspiraci z Abrahámovy odvahy v našich vlastních životech?
- Prostor na otázky.

4. Ochota

- Jak Abrahám projevila svou ochotu následovat Boží vůli, i když to znamenalo opustit vše, co znal?
- Jaké příklady ochoty sloužit Bohu a druhým lidem můžeme najít v Abrahámově příběhu?
- Jak můžeme v našem každodenním životě projevovat ochotu k oběti a službě, podobně jako Abrahám?
- Prostor na otázky.

5. Vytrvalost

- Ježíš nám ukazuje plody vytrvalosti.
- Jak jsem na tom s pokorou já?
- Prostor na otázky.

6. Příběh a obrázek

7. Diskuze a Sdílení

- Prostor pro osobní sdílení a odpovědi na otázky.
- Diskuze o osobních zkušenostech a víře.

1. Úvod

V dnešní době se věk stále prodlužuje, i když nechybí zdravotní komplikace, které často vysoký věk provázejí. Přesto by se asi málokdo vydal ve stáří do neznámé země jako to udělal Abrahám, který v té době měl ještě jméno Abram a kterému bylo již 75 let. Abrahám se vydal do odlišné kultury a také do rodičovství.

Abrahám nás učí velké důvěře, odvaze a statečnosti. Především je to jeho úplná důvěra v Hospodinovo slovo, které se nemusí vyplnit hned, někdy to trvá dlouhá léta.

2. Důvěra

Kniha Genezis (12, 1-9) popisuje 75letého Abraháma, který opouští svůj domov, své dosavadní náboženství, veškeré své jistoty a s „pouhým“ zaslíbením od Hospodina se vydává do neznáma. Nevíme, jestli jeho otec Terach byl v té době ještě naživu, ale jisté je, že Abrahám je pro Hospodinovo slovo ochoten přetrhnout všechny svazky a odejít do neznámé země s neplodnou ženou. V Orientu byl otec nositelem tradic rodových i náboženských. To znamená, že měl velkou odpovědnost nejen za svůj život, ale i za členy své širší rodiny. Na jeho bedrech ležela odpovědnost za hospodářský dostatek celé rodiny a všech jejích služebníků.

Abrahám nevěděl přesně, kam jde, co všechno bude muset překonat a kdy se naplní Hospodinovo zaslíbení. Věděl jen, že opouští své dosavadní jistoty, svůj dům, své pole, své přátele, a dokonce své původní náboženství.

Stejně jako Abrahámovi, se i nám ve stáří mění naše situace. To, na co jsme spoléhali doposud, na to najednou spoléhat nemůžeme. Už nedokážeme běžet a možná ani rychleji jít. Třesou se nám nejen kolena, ale často i ruce. Zapomínáme čím dál častěji a čím dál častěji se nám vybavují dávné vzpomínky, které v nás mohou vyvolávat smutek a pocit nenaplněných přání a cílů.

Prostor na otázky:

- 1. Jsem ochotný/á přijmout své stáří s jeho omezeními?*
- 2. Důvěřuji Hospodinu, že i přes mou fyzickou omezenost má pro mě třeba ještě velký úkol?*
- 3. Dokážu nelpět na svých stereotypech?*

3. Odvaha

Abrahám se má rozejít se vším, co bylo dosud náplní a smyslem jeho života. Od Hospodina slyší zaslíbení: „Učiním tě velikým národem.“ V Abrahámovi se dostane Boží nezasloužené milosti a dobroty všemu člověčenstvu. Abrahám neváhá a vydává se na cestu. Už není Abram (toto slovo znamená „povýšený otec“ a je to slavný titul vyhrazený božstvům považovaným za otce), ale stává se Abrahámem. To znamená „otec množství národů“.

Cesta do zaslíbené země není snadná, je to cesta pouští se strádáním, které v rodném Uru Abrahám jistě nezakoušel. Cesta byla dlouhá a těžká. A stále Abrahám neměl potomka. To znamená, že neměl, komu by předal později své otcovské požehnání. Pro něj i pro jeho ženu

Sáru to bylo velkým utrpením. Oba potřebovali hodně trpělivosti a pokory. Abrahám podle zvyklosti starověkého Předního Východu zplodí syna s otrokyní své manželky Sáry Hagar. Kvůli žárlivosti Sáry byla Hagar i se svým synem Izmaelem vypuzena. Pak se teprve narodí Sáře Izák, který se měl stát pokračovatelem rodu.

Abrahám měl velkou odvahu, ale neměl trpělivost. To, že měl syna se služkou Sáry, bylo v té době považováno za zcela legální. Jenže obě ženy na sebe brzy narazily. Sára nemohla „překousnout“, že její služka Hagar dala Abrahámovi tolik vytouženého syna, a začala se k ní chovat hrubě. Hagar zapomněla na své postavení a měla dojem, že může Sáru u Abraháma zcela nahradit.

Ve stáří často nemáme odvahu vystoupit z „vyjetých“ kolejí a pustit se s odvahou do hledání Boží vůle. Mít své jistoty je pohodlné. Ale co když od nás chce Bůh přesný opak? Co když nás vybízí, abychom od svého vlastního „JÁ“ otočili svůj pohled na „Ty“?

Prostor na otázky:

- 1. Jak jsem na tom s trpělivostí?*
- 2. Mám odvahu přijmout Boží vůli?*
- 3. Dokážu zapomenout alespoň na chvíli na sebe sama a vidět druhé – jejich potřeby a přání?*

4. Ochota

Abrahám má konečně svého vysněného syna, kterému dávají jméno Izák – to znamená Smíšek. Kolik radosti a smíchu asi tento chlapec svým rodičům přinesl. Izák je právoplatný pokračovatel rodu. Ve svém životě Abrahám dokázal Hospodinu, že je ochoten se všeho vzdát, ale ta největší zkouška Abraháma teprve čekala. Hospodin žádá Abraháma, aby obětoval svého právoplatného syna Izáka jako celopal na hoře Moria. Lidským rozumem je to nepochopitelné a nepřijatelné. Abrahám měl obrovskou důvěru v Hospodina a byl ochoten v této zkoušce obstát. Protože nabídl Hospodinu to, na čem mu nejvíce záleželo, uzavřel Hospodin mezi Abrahámem a jeho potomky (což jsme i my všichni) „smlouvu“, která zpečetuje, že Bohu na nás záleží a nikdy nás neopustí.

Prostor na otázky:

- 1. Zažil/a jsem ve svém životě nějakou velkou zkoušku, kdy jsem se musel/a vzdát něčeho/někoho, na čem mi moc záleželo?*
- 2. Co všechno jsem schopný/á „ztratit“ pro Boha?*
- 3. Vnímám, že mi Bůh v životě žehná? Že mu na mně záleží?*

5. Vytrvalost

Ježíš Kristus říká nám všem: „Nikdo z vás, kdo se nezřekne všeho, co má, nemůže být mým učedníkem“. (Lk 14.33) Máme se tedy umět vzdát všeho. A to vyžaduje velkou pokoru. Podobnou pokoru měla kananejská žena, která na Ježíše křičela a prosila o uzdravení své dcery, i když věděla, že nepatří k vyvolenému lidu. Ona i přes zdánlivé odmítnutí poklekne před Ježíšem a prosí ho. Díky své pokoře, odvaze a vytrvalosti získala velkou milost.

Staří lidé musí být pokorní a pravdiví, aby byli pro mladou generaci věrohodní. Je důležité nelpět na ničem, protože všechno, čeho v životě dosáhneme, je dar od Boha, který skrze naši aktivitu může vylévat své požehnání, své milosti. A mladí se učí „mezi řádky“. Učí se z gest, z pohledů, z projevů vzájemné lásky a přijetí. Není potřeba mnoho slov, je potřeba život, který svědčí o láskyplném vztahu k Bohu.

Prostor na otázky:

1. *Jak jsem na tom s pokorou a vytrvalostí?*
2. *Jaká slova bych měl použít, abych mladé generaci ukázal/a, že mi na ní záleží?*
3. *Dokážu se někdy úplně ztišit a jen naslouchat?*

6. Příběh – Prohlášení mé sebedůvěry

Tento text vznikl jako odpověď na otázku patnáctileté dívky: „Co mám dělat, abych dokázala žít život, který by mě naplňoval?“

Já jsem já.

Na celém světě není nikdo přesně takový, jako jsem já. Někteří lidé mají něco ze mne, ale nikdo nemá úplně všechno, co ve mně je. Proto je všechno, co ze mne vychází, opravdu moje, protože jsem si to vybrala právě já sama.

Vlastním všechno, co ve mně je a co jsem – své tělo včetně všech jeho činností; svůj rozum včetně všech jeho myšlenek a nápadů; své oči včetně všeho, na co se dívají; své city, ať jsou jakékoli – hněv, radost, frustrace, láska, zklamání, vzrušení; svá ústa a všechna slova, která z nich vycházejí – zdvořilá, příjemná nebo tvrdá, správná nebo nesprávná; svůj hlas, hlasitý nebo tichý; a všechny své činy vůči ostatním i vůči sobě.

Jsem vlastníkem svých představ, snů, nadějí, obav.

Vlastním svá vítězství a úspěchy, všechny své prohry a chyby.

Poněvadž vlastním všechno, co ve mně je, můžu se důvěrně znát. Díky tomu se můžu mít ráda a může se chovat přátelsky ke všemu, co je mou součástí. A tak můžu všechno, co jsem, přimět, aby se snažilo dělat to, co je pro mne nejlepší.

Vím, že některé stránky mého já mě matou a jiné ani neznám, ale protože se k sobě chovám přátelsky a mám se ráda, můžu se odvážně a s nadějí pouštět do hledání řešení věcí, které mě matou, a hledat způsoby, jak poznat, co o sobě ještě nevím.

Ať vypadám a znám, jak chci, ať říkám a dělám cokoli, a ať si v daný okamžik myslím a cítím cokoli, pořád jsem to já. Je to pravdivé a představuje to můj postoj a mou pozici v dané době.

Když se později ohlédnu zpět, jak jsem vypadala a mluvila, co jsem udělala a co jsem si myslela a co jsem cítila, můžu zjistit, že něco nebylo v pořádku. Můžu vyřadit to, co v pořádku není, a držet se toho, co se ukázalo jako dobré, a místo vyřazeného si můžu vymyslet něco nového.

Vidím, slyším, cítím, myslím, mluvím a jednám. Mám nástroje potřebné k tomu, abych přežila, abych se dokázala přiblížit k jiným lidem, abych byla produktivní a abych dokázala dát rád světu lidí a věcí kolem sebe.

Mám sama sebe, a proto se můžu upravovat.

Já jsem já a je to tak dobře.

Virginia Satirová, Z knihy Slepíčí polévka pro duši

7. Diskuze a Sdílení

- Prostor pro osobní sdílení a odpovědi na otázky.
- Diskuze o osobních zkušenostech a víře

Autor textu: Mgr. Martina Füstová

Autor obrázku: Barbora Füstová